

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

oročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 4 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računani naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne se prodajajo po 12 v.

redništvo in upraviteljstvo se nahajata v Ptujju, gledališko posloplje štev. 3.

Stajerc

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak forek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2-50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 41.

V Ptujju, v nedeljo dne 14. oktobra 1917

XVIII. letnik

Slovensko ljudstvo!

V najresnejših časih stojimo in s koncem prave svetovne vojne se boče odločila usoda narodov ter držav. Ne gre se danes za naine politične fraze, kakor so jih razne manke v mirnem času rabljale in zlorabljal; ne se tudi za tvojo bodočnost, ti ubo-slovensko ljudstvo!

Ti spadaš med najboljše narode avstrijske domovine. Kar so tvoje njive dozorele, je na tvojih poljih zrastle, kar se je izdelalo v tvojih delavnicah in tovarnah, — se si žrtvovalo domovini. Ti slovensko ljudstvo na Spodnjem Štajerskem in Koroškem si poznalo nobenega konca, kadar je bilo treba žrtvovati v najhujši sili stoječi domovini. In tvoji sinovi, tvoji očetje, bratje, možje? Slovenskemu ljudstvu se ni treba skrivati sramoti, kadar se kdo strahopetnežem zaljubo smehlja. Slovenski možje in fantje niso bili nikdar zadnji, kadar je bilo treba meje domovine braniti. Kakor skala, kor junaki so stali na vseh bojiščih, na vseh frontah in na vseh mejah. Kdo ne bi znal naše regimente in bataljone? Sovražnik jih pozna, ker so svoja imena napisali s krvavi črkami na njegovih hrbtih, — in domovina jih pozna v globoki hvaležnosti...

Slovensko ljudstvo! Vojna naj izide kakor hoče, — tebi prinese le čast! Kdor bi to tajil, bi lagal...

Ali sovražnik ne preži samo ob mejah, sovražnika, ki zastruplja domovinski čut, ima doma!

Kar si bilo in kar si, ti krasno slovensko ljudstvo, to ti je dala in omogočila premila Avstrija. V Avstriji si nastalo narod, v Avstriji si si gospodarstva kulture prisvojilo, v Avstriji si postalo čeno in ponosno, zdravo in za bodoči raz- tek sposobno. Avstrija ti je bila vedno mati, ljubezni polna mati, kateri si tudi ti slovensko ljudstvo materino ljubezen v pošte- hvaležnosti izkazala... Ali notranji sovražnik te hoče odtrgati od prs mate- Avstrije, hoče te žrtvovati političnim nam panslaviistične gonje, ki stoji danes v rabi najstrupenejših naših sovražnikov. Notranji sovražnik ti hoče odvzeti iz poštene se ljubezen do domovine, ki te je spravila v vzgor, ki te je negovala in ti priborila po- stni prostorček na solncu. Notranji sovra- žnik hoče podreti v tvoji duši zvestobo do do- movine, do cesarja, do katoličanstva, zaupa- je v tvojo bodočnost! Notranji sovražnik te peljuje z najgršim sovraštvom proti nem- ru, dela neslogo v tvojih vrstah, ti hoče odvzeti pošteno slovensko ime, psuje tvoje njake, proklinja tvoje najboljše možje. No- ranji sovražnik hoče izrabiti silo avstrijske domovine, da bi te spravil v sovražni tabor se tem uresničil svoje protidomovinske cilje.

Slovensko ljudstvo! Ta notranji sovra- žnik se ti ljubkuje, pred obrazom ima celo pa- potično krinko, obljubuje ti deželo vseh do- ot... In vendar je morilec sloge, pači res- so, laže kot farizej!

Kaj bi imelo ti pošteno slovensko ljud- stvo od „jugoslovanske“ države? V gospo- darskem oziru smrt, v politič- nem oziru zaničevanje, v kul- turnem in verskem oziru trinošt- vo ter zatiranje! V „jugoslovanski“ dr- žavi bi imel pravoslavni Srb prvo besedo in delal bi s slovenskimi katoliki, kakor je delal s katoliškimi frančiškani v Albaniji. „Jugo- slovanska“ država bi bila zaprta vsaki kul- turi in bila bi otok za-se. In gospodarstvo, ki se je pod zaščito naše Avstrije tako krasno razvilo, bi izumrlo, — beraška palica bi bila tvoja usoda! Slovensko ljudstvo! Odločil- na minuta pride i tebi! **Odloči se za „jugo- slovanstvo“ in podpisalo si samo svojo smrtno obsodbo, — odloči se za milo domovino Avstrijo in vstvarilo si bodeš srečno ter krasno bodo- čnost!**

Premisli in odloči, ti junaško slovensko ljudstvo...

Svetovna vojska.

Letalni boj ob izlivu Themse.

W.-B. Berlin, 3. oktobra. Pomorska bojna letala od flandrijskega obrežja so dne 1. t. m. pred izlivom reke Themse eno angleško veliko letalo sestrelila in uničila.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 4. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Italijansko bojišče. Boji v od- delku Gabriele so včeraj opešali. Prejšnji dan smo vjeli 6 italijanskih oficirjev, 407 mož in 2 zdravnika. — Naši letalci so sestrelili 3 sovražna letala.

Šef generalštaba.

Zopetni letalni napad na Polo.

K.-B. Dunaj, 4. oktobra. Iz vojno-tis- kovnega stana se poroča: Zopetni letalni na- pad na Polo in okolico v noči od 2. na 3. t. m. ni povzročil ne škode ne izgube. V Parenzu poškodovana je ena letalna bomba neko zasebno hišo, ranila pa eno ženo in enega otroka.

Nova bitka pri Ypernu.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 4. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolo- naslednika Rupprechta. Včerajšno bo- jevno delovanje sovražnika v Flandriji je bilo ednako onemu prejšnjih dnij. Globoko v ozemlje za našimi postojankami segajoči in na belgijske kraje naperjeni močni ogenj proti posameznim oddelkom naše bojne cone, v sredini bojne fronte do najljutejšega učinka v ognjene sunke zdrnžen. Skozi noč trajal je od Houthoustergozda pa do Lyse

ogromni artiljerijski boj nezmanjšano naprej. Danes zjutraj se je povišal do bobenskega ognja. Z zapričetkom močnejših angleških napadov pri Ypernu se je bitka v Flandriji nánovo pričela. — Armada nemškega pre- stolonaslednika. Na vzhodnem bregu Maase začel je pri nastopu teme hipoma najmočnej- ši ogenj na višini 344. V globokih vrstah napravili so kmalu nato Francozi napad, da bi od nas tam zavzete postojanke nazaj pri- dobili. Naval se je razbil v odpornem učinku naše artiljerije in na trdni vztrajnosti nemških čet z velikimi izgubami popolnoma brezspesno.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 5. oktobra. Uradno se danes razglaša:

Nobena večja bojovna dejanja.

Šef generalštaba.

Težki boji v Flandriji.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 5. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolo- naslednika Rupprechta. Za voditelji in četami 4. armade leži bojni dan redke težkote. Od ranega jutra pa do noči trajala je borba, ki se je vsled opetovanih napadov Angležev iz pokrajine severno-zapadno od Lange- marcka južno ceste Menin-Ypern vedno iz novega vnela. Nepretrgano učinko- vale so artiljerijske množice z najkrasnejšo vporabo moža in topova v pokrajini, v ka- teri so se vršili ljuti, semintja divjajoči boji infanterije. Središča bitke so bili Poelca- pelle, posamezna posestva 3 km zapadno od Paschehdoele, križeva pota vzhodno in južno-vzhodno od Zonebeka, gozdni kosi zapadno od Beclacre in vas Ghel- velt. Sovražnik je zamogel sicer mimogredoč preko te črte prodreti, ali ni se mogel držati. pod silo naših protinapadov, čeprav je do poznega večera vedno sveže moči v ogenj peljal. Dobiček Angležev se je omejil tedaj na 1 do 1 in pol km globoki trak od Poelcapelle do vzhodnih koncev od Zonebeke in od tam v Beclacre vodeče ceste. Ta vas kakor tudi Gheluelvt ste popolnoma v naši lasti. Krvave izgube angleških divizij — najmanje 11 se jih je le pri jutranjem napadu na bojni fronti vporabilo — se poroča kot jako visoke.

Dobri skupni učinek vseh naših orožij razbil je i ta ogromni sunek Angležev pred ciljem. Junaštvo nemških čet v Flandriji se ne da prekiniti. — Armada nemškega prestolo- naslednika. Na vzhodnem bregu Maase iz- vršili so Francozi zvečer novi močni napad, 12. v 3 dneh, na severni strani višine 344. Čez dan pripravljal je ljuti ogenj, pred na- padom do bobenskega ognja povišan, naval francoskih sil, ki so bile od naših čet skoraj

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovec vojak, romarje itd.

povsod nazaj vržene. Na posameznih krajih so bili protisunki potrebni; dobili smo mnogoštevilno vjetih.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Boj za goro sv. Gabrijela.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 6. oktobra. Uradno se danes razglša:

V oddelku Gabriele se je neki v večernih urah zapričeti italijanski napad razbil. Šef generalštaba.

Zmagoviti odpor Nemcev.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 6. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V bojnem okolišu flandrijske fronte povečal se je čez dan krepki ogenj zvečer do posameznega bobenskega ognja med Poelcapelle in Gheluveltom; prodirajoči poizvedovalni sunki so bili nazaj vrženi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Severno-vzhodno od Soissonsa povišano artiljerijsko delovanje. Pri Reimsu izjalovil se je neki francoski sunek. Na obeh bregovih Maase vdrle so naše naskočne čete v sovražne postojanke in se vrnilo povsod z vjetimi. Sestrelili smo vkljub viharju 5 sovražnih letal.

Makedonska fronta. Večkrat borile so se artiljerije živahneje, nego drugače. Vzhodno jezera Doiran so bolgarska varstva zavrnila en napad nekega angleškega bataljona.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Uničenje francoske trdnjave Dünkirchena.

Amsterdam, 6. oktobra. Ranjenci iz Dünkirchena, ki so preživeli vso obstreljevanje francoskega pristaniškega mesta po nemških letalcih in so bili odpeljani v London, dajejo angleškim listom natančni popis tega uničilnega zračnega napada.

V Londonu samem se je, kakor poročajo angleški listi, v noči od 24. na 25. septembra potresu podobne sunke opazilo, katerih povod se je zamoglo šele raztolmačiti, ko so došla francoska poročila. Prve letalne bombe priletele so v neko šrambo petroleja, ki je v par sekundah eksplodirala in cele vrste cest v razvaline spremenila. Požar se je z velikansko hitrostjo na industrijsko predmestje razširil. Pravo morje plamen ledžalo je nad mestom in je uničilo velikanske zaloge angleške flandrijske armade, ki se jih je bilo tam zbralo v zadnjih mesecih z izirom na veliko ofenzivo. Pristaniške naprave so popolnoma uničene, doki ednaki zemlji, velike železne livarne uničene. V pristaniškem mestu postali so že v prvih urah požara vojaški magacini na orožju, strelivu in drugih vojnih potrebščinah rop plamenov. Angleški listi skušajo sicer pomen tega uničilnega udara zmanjšati, med vrticami pa je razvidno, da je uničenje Dünkirchena najtežji udarec, ki je zamogel zadeti angleško vojno vodstvo, ker se v kratkem času nadomestilo za tam nabrane zaloge sploh ne more skupaj spraviti.

Ruski napad v Bukovini.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 7. oktobra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Seretu v Bukovini napadel je sovražnik včeraj po močni artiljerijski pripravi; bil je pri St. Onufry

z ognjem zavrtnjen, pri Waškoncu pa od avstro-ogrskih in nemških čet v protisunku vržen.

Italijansko bojišče. V Gabriele-oddelku omejili so se Italijani včeraj na delne sunke, ki so ostali brezuspešni. Na Costabelli pripeljali so gorski naši oddelki 21 bersaglieroev iz sovražnih jarkov.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 7. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Flandriji oženj na bojnem polju Poelcapelle in Zandvoorde. Pri Verdunu se je ogenj oživil na vzhodnem bregu Maase. Poizvedovalni sunki so motili obojestranski oženj. — Fotografije letalcev dokazujejo, da je bombno metanje na trdnjavo Dünkirchen povzročilo močna uničenja v večih mestnih oddelkih, zlasti ob napravah skladišč, pristana in železnice. S tem se je angleško prevažanje občutno motilo.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Severno-vzhodno od Rige, pri Dünbargu in ob Zbruczu so se artiljerije živahno borile. — Fronta nadvojvode Jožefa. V Bukovini so Rusi pod uporabo pancerskih avtomobilov naše postojanke pri St. Onufry in Waškoncu napadli. Sovražnik bil je z ognjem zavrtnjen, iz Waškonca pa s protisunkom nemških in avstro-ogrskih čet prepoden. V naši roki so ostali vjeti. — Pri armadi Mackensen se je ob spodnjem Seretu in pri Tulcei bojno delovanje artiljerije oživilo.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 8. oktobra. Uradno se danes razglša:

Ob Soči se je na mnogih krajih artiljerijski ogenj močnejše oživel; posebno na visoki planoti Bainsizza-Sv. Duh. Do infanterijskih bojev je prišlo le v oddelku Sv. Gabrijela, kjer so bili popolnoma italijanski sunki zavrtnjeni.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 8. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Med gozdom Houthoult in cesto Menin-Ypern je prišlo po močnem bobenskem ognju do angleških delnih napadov, ki so se razvili proti posameznim oddelkom bojne fronte. Od nasprotnika vporabljen naskočne čete niso prišle nikjer naprej; naš odporni ogenj jih je zadržal v odprtinskem polju. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na obeh straneh Laon-Soissons lju ti artiljerijski boj. Zvečer je sunilo pri Vauxaillonu več francoskih kompanij naprej; bile so z ognjem zavrtnjene.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Hindenburgovi uspehi na zapadu.

W.-B. Berlin, 8. oktobra. Nemško armadno vodstvo naznanja ogromno število na zapadni fronti vjetih sovražnikov in zasežene plena od julija do septembra; iz tega je jasno razvidno, da je Hindenburg vkljub defenzivni taktiki na tej fronti ogromne uspehe dosegel. Skupno se je od armadnih skupin prestolonaslednika Rupprechta, nemškega prestolonaslednika in vojvode Albrechta vjelo 337 oficirjev in 13.512 mož, zaplenilo pa 41 minkih metalcev in 183 strojnih pušk. Nadalje se je zaplenilo še 4 topove in 11 sovražnih letal.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.-B. Dunaj, 9. oktobra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Pri Kalna visoki planoti Bainsizza-Sv. Duh se je včeraj zjutraj en italijanski napad po močnimi izgubami sovražnika zavrnil. V naši roki je ostalo 120 vjetih in 7 strojnih pušk. — Pri Kostanjevici prineslo nam je neko uspešno podjetje nad 180 vjetih.

Albanija. Vzhodno od Valone se je neki italijanski poskus prehoda čez Vojuso preprečilo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.-B. Berlin, 9. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijski boj v Flandriji je bil vkljub viharnemu in deževnemu vremenu močan med gozdom Houthoult in Zandvoorde. Zvečer je zbral je sovražnik svoj učinek do ljutih ognjenih sunkih proti posameznim našim oddelkom. Po nemirni noči povišalo se je na celi fronti artiljerijsko delovanje do bobenskega ognja. Na obeh straneh železnice Staden-Pocsing in severno ceste Menin-Ypern je pričelo angleška infanterija z napadom. Boj je v toku.

Makedonska fronta. Živahno ognjeno delovanje južno-zapadno jezera Doiran, v dolini Vardarja, na Dobren polju in ob Cerni.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

Potopljeni!

W.-B. Berlin, 4. oktobra. Novi uspeh podmorskih čolnov v Kanalu in Severnem morju so 4 parniki, 1 ladja na jadri in ribiška ladja.

28.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 5. oktobra. Ob portogiskem obrežju in pred gibaltarsko cesto uničili so naši podmorski čolni zopet 13 sovražnih transportnih parnikov in eno trgovsko ladjo s skupno vsebino 29.000 ton.

17.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 6. oktobra. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov je bilo v zahodnem okolišu okrog Angije zopet 17.000 brutto-register-ton potopljenih.

Angleška pancerska križarka „Drake“ potopljena.

K.-B. Amsterdam, 5. oktobra. Angleška admiraliteta daje na znanje, da je bila 14.100 ton velika pancerska križarka „Drake“ v torek zjutraj na severnem bregu Irlandske torpedirana. Dospela je še v pristan in se potem v plitvi vodi potopila. Vsled eksplozije bil je oficir in 18 mož usmrčenih. (Ostani posadke je rešen. Pancerska križarka „Drake“ je bila zgrajena l. 1901, je imela 24,6 metrskih milj hitrosti, 33 topov i. s. 2 od 22,4 cm, 16 od 15,2 cm, 12 od 7,6 cm, 3 od 4,7 cm kalibra, ter 200 mož posadke. Op. ur.)

5 parnikov potopljenih.

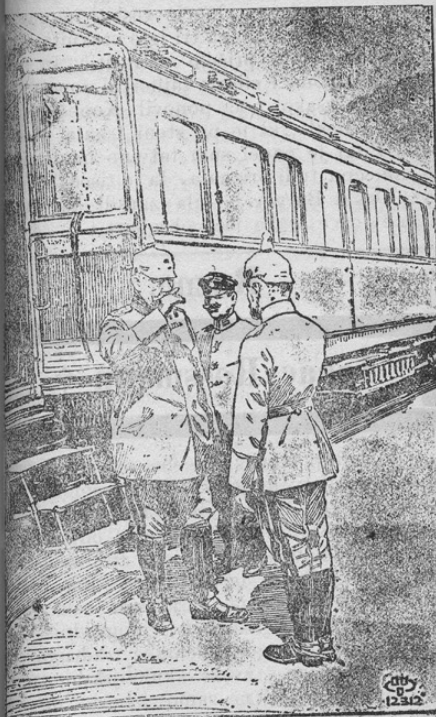
W.-B. Berlin, 8. oktobra. V severnem morju so naši podmorski čolni zopet pet parnikov potopili. Trije od njih so bili iz močno zavarovanih spremstev sestreljeni. Od ostalih dveh je bil eden obožoren.

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.500 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 8. oktobra. V zahodnem okolišu okrog Angije se je vsed delovanja nemških podmorskih čolnov zopet 19.500 brutto-register-ton potopilo.

Hindenburg.

Begleitwagen Hindenburgs durch General von Gallwitz.

Znameniti nemški general Gallwitz ozdravlja najpomembnejšega vojskovodje svetne vojne, nemškega feldmaršala v Hindenburga ob priliki nekega železniškega potovanja.

Politični utrinki.

Laške firme pod prisilno oskrbo.

Trgovinsko ministerstvo je sledeča iz kraljevine Italije izvirajoča podjetja postavilo pod prisilno oskrbo: Engelbert Castellani, izdelovanje žice, žaga, gostilna v Straßburgu na Koroskem; bratje Seravalli, podjetje za umetni kamen in betonske zgradbe v Ljubljani; Jožef Rossi, veletrgovina z vinom Zagorju ob Savi; Fratelli di Lenardo, trgovina z južnim sadjem in sardinami v Gradcu; Anton di Lenardo, mešana trgovina v Gradcu; Simon di Lenardo, mešana trgovina v Gradcu; Angel Eustachio, pekarna v Gradcu. — Konečno se je vendar te Italijane vzelo pod državno kontrolo, čeprav je prišla ta odredba po večletni vojni proklete pozno. Naši sovražniki niso mnogo gledali na razna mednarodna prava, marveč so takoj pobasali, kar je bilo našega v inozemstvu. Pri nas pa se je pustilo italijanske lopove „kšefte“ delati, milijone zbirati in se jim je baje celo od neke štajerske oblasti podelilo javne dobave, čeprav so imeli na svojih trgovinskih pismih geslo „Avanti Savoia!“ natiskano. Oj ti otroška avstrijska doborota! Pa še nekaj: ali vlada ni čitala svoječasne velezanimive članke ravnodušnega nemškega poslanca Steinwenderja? Kaj, ko bi se tudi tiste velike Italijane, ki zbirajo v vojni milijone od naših avstrijskih žuljev, za našesa prijelo? Kaj, ko bi se vprašalo pri velikih železnicah, rudnikih, bankah, koliko je tam akcijonarjev, ki so pristojni v nam sovražno inozemstvo?... To bi bilo velezanimivo, kajti patrijotizem konečno ni zasebna stvar reveža, marveč se tudi pri velekapitalu ne sme nehati!

Slovenske učne knjige.

„Slovenski narod“ poroča, da cenzura s slovenskimi ljudsko-šolskimi učnimi knjigami ni mnogo drugače ravnala, nego s češkimi. Mnogo sestavkov se je črtalo, ker se je v njih rusko vojaštvo ali ruska dežela hvalila, ali pa usodo slovenskega ljudstva objokavalo ter svojo žalost glede „neprostosti“ Jugoslovanov izražalo... Tako jamra „Slovenski narod“, glavno glasilo slovenske „intelligence“, ki zdaj popolnoma pod komando strastne po-

litikujoče duhovščine nejasni bodočnosti nasproti plove. Mi gotovo nismo prijatelji cenzure, ker smo njene čudovitosti že dostikrat na lastnem telesu občutili. Ali cenzura je danes nekako branilno orožje države proti notranjim sovražnikom. Zato ni čuda, ako ne pusti v knjigah, ki so vendar določene za nedolžno, ubogo šolsko deco, vzgajati duha mržnje, sovražstva proti Avstriji. Država vendar ne more dovoliti, da se v njenih lastnih šolah vzgaja protiavstrijski duh. Slovenski voditelji naj bi raje gledali, da se slovenska deca vzgaja v patrijotičnem, avstrijskem duhu, da se hvali junaštva avstrijskih vojakov, ne pa ruskih, da se popisuje lepote avstrijskih dežel, ne pa one ruskih pokrajin, — potem bi ne bilo treba ljudsko-šolskih knjig konfiscirati... Kadar se kaj takega resnično reče, kakor zdaj mi, kričijo prvaki seveda takoj, da smo „denuncijanti“. Ali gospodje prvaki, vi ste najbolj kompromitirali ubogo slovensko ljudstvo, vaš blazni srbo- in rusofilski fanatizem je to ljudstvo najbolj „denunciral“. Zato povejte enkrat, ali ste za Avstrijo ali proti njej? To je edino vprašanje in s tem vprašanjem se je treba pečati, ne pa s psovkami in lažmi. Šolsko deco s panslavizmom zastrupljati, je naravnost hudobno. Ljudje, ki se danes šopirijo in puščajo plačati v dobrih avstrijskih službah, spravili so že mnogo mladih, neizkušenih slovenskih dečkov in mladeničev v nesrečo. Zdaj naj vsaj ponehajo z zastupljanjem nedolžne ljudsko-šolske dece!

O srbsko-hrvatsko-slovenskem kraljestvu.

List „La Serbie“ („Srbija“), ki je pisan v francoskem jeziku in zastopa cilje jugoslovanstva, govori v eni svojih zadnjih števil o konstitucionalni organizaciji bodočega jugoslovanstva kraljestva. To kraljestvo bode sestavljeno od enega samega, tri imena vodečega naroda (namreč od Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki so po jugoslovanških nazorih „en narod“). Konstitucionalna podlaga te države bode v Korfu med srbsko vlado in jugoslovanским komitejem sklenjena deklaracija določila; v tej deklaraciji se konečno sklepa združenje teh treh narodov, ki trpijo pod avstrijskim jarmom (!!!), v en sam narod, in sicer na ta način, da bodo tvorili v bodoče, združeni s Srbijo, eno samo, neodvisno demokratsko nacionalno državo. Izjava jugoslovanškega komiteja, v katerem govorijo najodličnejši zastopniki teh treh bratskih narodov (kdo so ti zastopniki?) ter med komitejem in srbsko vlado sklenjena pogodba glede združenja „jugoslovanških“ narodov s Srbijo, je jasno spričevalo, da imajo jugoslovanški narodi resno voljo, biti prosti in otresti se vsake tuje vlade... Tako piše glasilo „jugoslovanstva“, list „Serbie“. Morda se nas bode zopet za „denuncijante“ psovalo, ker to omenimo. Ali „Serbie“ je ravno glasilo „jugoslovanstva“ in — ker izhaja v inozemstvu — pove tudi resnico o ciljih tega „jugoslovanstva“. Pri nas se delajo ti gospodje „Jugoslovani“ še za prave pristaše Avstrije, se prilizujejo celo našemu junaškemu cesarju; v listu „Serbie“ pa kažejo svoje pravo lice: protiavstrijsko lice! Kdor je torej za „jugoslovanstvo“ ideje, ta je vključ vsemu zavijanju prvaških listov za razrušenje naše avstrijske domovine!

Italijanski minister o vojnih ciljih.

K.-B. Lugano, 8. oktobra. Italijanski minister propagande Comandini imel je v Ceseni govor glede potrebe obdržanja vojne odporne sile. Sovražniki (to smo namreč mi! op. ur.) želijo takojšnji zapričetek diplomatskih razprav; ali četverozveza in zlasti Italija se ne pustijo vjeti in ne odložita orožja. Avstro-Ogr-ka namerava menda sledeče doseči: mir brez aneksij z Rusijo, last Lovčena, jerobstvo nad Albanijo, izginjenje Črnogore, svobodo donavskih izlivov, neposredno zvezo z Bolgarijo, varstvo proti Srbiji. Italija pa hoče s silo ji odvzete sinove zopet k sebi spraviti in zato dežele, ki nosijo vidno znamenje „italijanstva“, „nazaj dobiti“; na-

dalje pa zahteva Italija tudi prostost svojega morja, varstvo pogojev svojega obstoja in svojega napredujočega razvitka.

Vse to besedičenje je naravnost nesramno izzivanje. Italija ni v tej vojni ničesar opraviti imela. Nasprotno, — bila je z desetletja dolgo zvezo z Avstro-Ogrsko naravnost dolžna, nam pomagati. Italija pa je svojo zapriseženo zvezo kakor navadni kalabriški ropar prelomila in se postavila na stališče navadnega izdajalca. Zato pač poštena država s to Italijo ne more sklepati pogodb, ne more jo smatrati za poštenjaka, marveč sramotilno se mora vsakdo od nje obrniti, kakor se je vsakdo od Judaža obrnil... Tako stoji stvar. Prejalislej prišel bode obračun z italijanskim Judežem!

Kaj je na tej stvari?

Dunajski list „Information“ je v splošnem jako ugledno glasilo. Tudi slovensko-prvaško časopisje je to glasilo vedno hvalilo in rešpektiralo. Zdaj nakrat je pričel „Slov. narod“ divjo gonjo proti „Information“. Zakaj? Ta list je strogo avstrijskega mišljenja in se ne dà zlorabljati za protiavstrijske „jugoslovanstvo“ ideje. In v eni zadnjih števil je odkril sledečo zanimivo dogodbico: V ljubljanskih slovenskih krogih je znano, da je umrl tržaški publicist M. Kristofič letos marca meseca svojemu prijatelju znanemu hrvatskemu pisatelju Ivanu Androvič v Trstu izročil manuskript s pripadajočimi dokumenti, ter ga je naprosil, da ga naj objavi, da obnovi njegovo čast. Kristofič je to potrdil pred svojo smrtjo pred štirimi meseci, pred pričami in pismeno. Dotično pisanje se nahaja v rokah nekega ljubljanskega publicista. Manuskript, katerega naslov se glasi: „Patrijotizem tržaških Slovencev in njihov politično-kulturni boj s posebnim oziranjem na irendentizem ter?... Z dokumenti podprte obtožbe vsebujejo važne dokumente, ki spravljajo delovanje in patrijotizem tržaških Slovencev, ki so v bogemu Kristofiču do zadnjega momenta grenili življenje, v jako slabo luč ter hudo kompromitirajo voditelje slovenske stranke (dra. Bybara, dra. Slavika, dra. Wilfana itd.) Mi vemo, da bi mogla publicista Munihi in J. Kušar v Trstu o tem kaj povedati. Zadostovalo bi se spomniti na epizodo z drjem. Stangerjem pret petimi leti v Narodnem domu. Ker bi bila objava teh dokumentov povzročila velik škandal, je, kakor se v slovenskih krogih pripoveduje, g. Androvič manuskript in dokumente uničil. Spravili bi radi to zadevo pred javnost, da opozorimo, kako je politični horicent med Ljubljano in Trstom pokrit s točonosnimi oblaki. Tu in tam se že zabliška.“

Tako piše ugledni list „Information“. Cela stvar je za pametnega človeka precej jasna, — posebno za takega, ki pozna „politiko“ ljubljanskih in tržaških „narodnjakarjev“. Časopisje prvaštva à la „Slov. narod“ skuša sicer celo zadevo smešiti, ali pa kot „novo veliko intrigo“ zoper „jugoslovanstvo“ označiti. Tako zavijanje pa za javnost nima nobenega pomena. Proč s krinko, gospodje! Prizadeti publicisti naj povejo, koliko je na tej vesti resnice, kajti vbogi Kristofič ne more več v grobu govoriti. Kaj je torej s tem „patrijotizmom“ one panslavistične gospode, ki je v mirnem času s Srbi ljubkovala, ki pa danes pri vsaki drugi besedi Habsburžanom „živio“ vpije, samo da bi svoje tajnostne cilje prikrla? Proč s krinko, prvaški gospodje, ako imate pogum!

Prvo italijansko letalo na Spodnjem Štajerskem.

Letalo sežgano, laški letalci vjeti.

Prvič v tej grozoviti vojni prišlo je italijansko bojno letalo na Spodnje Štajersko. Posrečilo se sovražniku ni, napraviti kako škodo, kajti blizu Maribora je bil njegove

vožnje konec. Cela zadeva se ni natanko pojasnjena; v kolikor je došlo doslej poročil, jih hočemo v naslednjem objaviti:

Ze preteklo sredo ob 3. uri zjutraj je vidilo več oseb velikansko italijansko letalo, ki je došlo čez Pohorje. Neki kmetovalec je trdil, da je videl letalo goreče proti zemlji padati; v bližini Obertäublinga v nekem gozdu blizu Drave je prišlo na zemljo, to pa na mestu, do katerega pridejo domačini le redkokdaj. Mož žalibog ni napravil naznanila, ker je bil v kmetiskem praznovanju prepričan, da je to nekaki „rdeči strah“, ki prihaja iz zraka... Vsled tega so bili italijanski letalci od srede zjutraj pa do četrta popoldne varni pred vsakim zasledovanjem. Čulo se je pozneje eksplozije, bržkone od municije v gorečem letalu se nahajajočih strojnih pušk. V sredo zvečer peljal se je neki prebivalec s čolnom čez Dravo; pri temu je opazil velikansko „Caproni“-letalo, seveda popolnoma sežgano, na nekem uničenem kraju gozda. Letalo je vsled svoje teže in velikosti — le v širokosti meri nad 20 metrov — v gozdu povzročilo ogromna uničenja. Vsled naznanila bivala je v četrtek popoldne neka komisija na lici mesta. Vkljub ure trajajočemu iskanju pod razvalinami letala se ni našlo nobenih mrličov. Bilo je tedaj gotovo, da so zamogli italijanski letalci pobegniti. Tudi nobenih bomb se ni našlo; bržkone so jih letalci že preje odvrgli. V gozdu raztreseno pa se je našlo več aparatov in inštrumentov. Istotako se je našlo neki spis, iz katerega je bilo sledeče razvidno: Letalu je bilo zmanjkalo vode za ohlajenje motorjev; vsled tega so morali letalci priti na zemljo. Potem so letalo zažgali in pobegnili. Težo sovražnega letala si zamore človek že s tem predstaviti, da je imelo tri motorje; osem oseb je bilo treba, da so le enega teh motorjev odnesle. K temu je prišlo še dvoje težkih bencinskih kotljev. Letalo je imelo dva sedeža za pilote in tri za opazovalce. Bilo je torej eno največjih bojnih letal.

Pobegnelim letalcem se ni posrečilo, da bi prišli daleč iz mariborskega okraja. Dne 6. t. m. že jih je prijel žandarmerija v Arnfelsu. Bila sta italijanska oficirja in en podčastnik. Hoteli so bržkone priti na Koroško in od tam čez mejo do svojih čet. Hvala paznosti orožnikov se ta nakana ni posrečila. S tem je prvi obisk italijanskih letalcev na Štajerskem ponesrečen.

Škandalozne afere v francoski zbornici.

Paris, 5. oktobra. (K.-B.) V zbornici je predsednik Deschanel prečital interpelacijo Ponceta o zadevi Bolo in je pripomnil, da je vložena v isti zadevi nadaljna interpelacija poslanca Malvyja. Zbornica je sklenila takojšnjo razpravo.

Malvy je dejal, da hoče obrniti pozornost zbornice na resno dejstvo. Predsednik Poincaré je prejel pismo šef-urednika „Action française“ Daudeta z najbolj nizkotnimi obrekovanji proti Malvyju. To pismo je bilo izročeno ministrskemu predsedniku, ki je o tem obvestil Malvyja. Malvy je izjavil, da ni zadovoljen, da bi se o tem pismu molčalo.

Ministrski predsednik Painleve je dejal, da so obdolžitve proti Malvyju v resnici zelo težke. Malvyja dolže, da že tri leta izdaja Nemčiji vse skrivnosti. Očitajo mu, da je hotel vstopiti v vojni komite, da bi nemškemu armadnemu vodstvu izdal načrt napada na Chemin des Dames.

Zbornica je zahtevala, naj se pismo prebere. Painlove ugotovi zahtevi. V pismu zagotavlja Daudet, da je glede Malvyja in Leynariessa, ravnatelja splošne varnosti, dovolj dokazov za veleizdajo in pravi, da je neobhodno potrebno, da Malvyja takoj izroče vojaškemu sodišču.

Malvy izjavi, da hoče na podlagi uradnega spisa povedati popolno resnico. Obširno je razložil svojo vlogo v zadevi Almereyda kakor tudi svoje odnose do Bonneta Rouge in dejal, da je Briand sporočil svojo sumnjo glede Bonneta Rouge.

Briand je izjavil, da je Malvyju naročil, naj pazi. V takem trenutku mora reči, da je Malvy, ne da bi se kaj obotavljal, odredil, naj se cela zadeva najstrožje preišče.

Več poslancev, ki so preje v Bonnet Rouge sodelovali, je nato podalo razbremenilne podatke.

Viviani je končno izjavil, da pripisuje krivdo drugi pisarni generalnega štaba, ki ni podučila svojega načelnika in se znebila čeka, ker je bila mneja, da ni potrebne podlage za sodno preiskavo.

Malvy je odgovoril, da so tudi v vojnem ministerstvu napravili obilo napak. Vso krivdo so pa hoteli zvaliti na njegovo politiko in delovanje.

Ko je zbornica končala razpravo o interpelaciji Poncet-Malvy o zadevi Bolo je s 315 proti 3 glasovom izrazila zaupnico vladi.

* * *

Bolo-paša, ki je občeval v poslanskih krogih in dajal časopisju velike svote na razpolago, je obdolžen, da je vohunil za Nemčijo. Pred vojsko je imel Bolo 60.000 frankov rente. Med vojsko je tako obogatel, da je „Journal“ podpiral s 5 milijoni franki. Sodišču je bilo znano, da dobiva Bolo zelo visoke svote iz Amerike in Švice. Poslali so nato preiskovalne komisije v obe deželi, da bi poizvedele, odkod prihaja ta denar. V Ameriki so prišli nato, da pošilja denar Bolu nemška banka. Nato so Bola zaprli v ječo Fresnes. Pariško časopisje obširno poroča o veleizdaji Bolo-paše in trdi, da je dobil 10 milijonov frankov od nemškega zunanega urada. Ker so vlado dolžili, da je varovala Bola, je bil Painleve prisiljen, da je zahteval v zbornici zaupnico.

Izpred sodišča.

Obešena hoče biti.

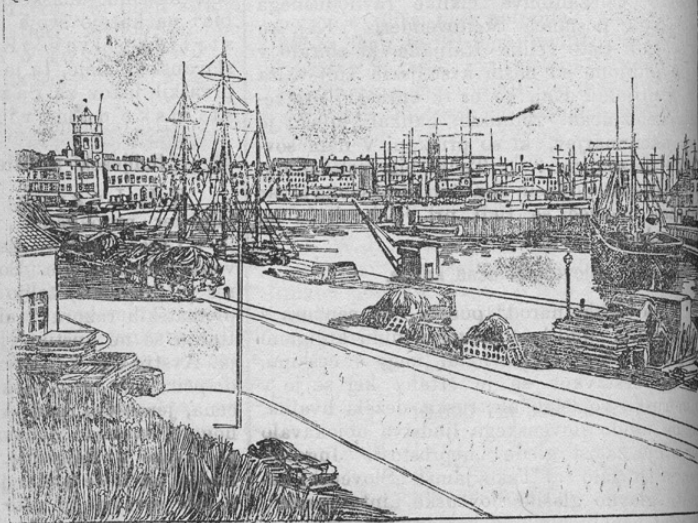
Ességg, 6. oktobra. Tukajšna sodnja obsodila je 20-letno dekle Milko Savlič na smrt in vešalah, ker je bila svojega 3 mesece starega otroka zadušila in malega mrliča v gnojnišnico vrгла. Ko je branitelj naznanil ničnostno pritožbo, skočila je obsojenka pokonci, hitela k sodniški mizi in prosila predsednika sodnije, da naj se ne ozira na braniteljevo pritožbo. Rekla je, da si je svesta svojega zločina, da je zaslužila kazen in da hoče biti vsled tega obešena.

„Copernica“.

Celovec, 3. oktobra. Junija meseca bil je posestnik Kristini Sallinger v Köttschendorfu 1000-kronski bankovec ukraden. Čez nekaj časa je pri nje uslužbena dekla Julijana Bürger pravila, da stanuje v Mörderitschu neka copernica, ki bode ukradeni denar nazaj pripravila. Dekla je bila tja poslana in se je še isti dan s poročilom vrnila, da bode copernica stvar v roke vzela. Ali drugi dan mora iti dekla z njo v mrtvašnico v Friesach, da prinese človeške kosti, ki so za

Dünkirchen.

Na drugem mestu poročamo, da so nemški letalci angleško-francosko trdnjavo Dünkirchen z bombami obmetali in to na tako uničujoči način, da je mesto danes prava razvalina. Bil je to, kakor pravi neko poročilo, najhujši udarec za Angleže, ker so imeli v Dünkirchenu ogromno množino streliva in živeža za flandrijsko svojo armado. Ob tej priliki prinašamo sliko uničenega mesta Dünkirchen.

Dünkirchen

to neobhodno potrebne. Bürger je torej zopet potovala. Ko se je vrnila, dejala je, da mora na mestu tatvine iz voska napravljeno venec položiti, v njega tri igle vtakniti; drugo noč bode potem pričelo „strašiti“. In res je Sallinger ponoči slišala tajnostni ropot, ki se je potem vsako noč ponovil. Konečno pa je zasačila deklo, ki je po steni trkala in ropotala. Zdaj je padel sum tatvine na deklo, ki je končno tudi priznala, da je tisočak „najla“. Dekla Bürger je bila zaradi tatvine 4 mesece težke ječe obsojena.

Razno.

Ignac Rossmann †.

V zadnji številki že smo sporočili tužno vest o smrti velezaslužnega in splošno spoštovanega g. Ignaca Rossmanna v Ptujju. Pokojnik je bil izborni gospodar, odkritostren značaj in delavec do zadnjega trenutka svoje smrti. Bil je hišni lastnik, posestnik, dolgoletni član ptujskega okrajnega zastopa in mestnega sveta, načelnik vinogradniške zadruge, načelnik gostilničarske zadruge, načelnik filijalke zveze kmetijskih združenj itd. Povsod je bil ne samo izborni strokovnjak, marveč tudi neumorno delaven, močan na svojem mestu. Sredi v izvrševanju svoje službe ga je dohitela tudi smrt. Umrli je v 68. letu svojega življenja na srčni kapi. Njegov spomin v vrstah mnogoševilnih znancev in prijateljev pa ne bode izumrl. Lahka mu zemljica!

* * *

Prostost za promet s sadjem. Nakratko smo o tej zadevi že v zadnji številki poročali. V okraju Ptujju, ki ima letos skrajno izdatno sadno žetev, segnjajo večje množine sadja, ker je kmetom pretežavno, naprositi od oblasti prepisano transportno potrdilo. Na drugi strani se je mnogokrat lepo sadje za izdelovanje mošta vporabljal. Vsled tega imajo zdaj mnogi posestniki svojo posodo polno; ni jim mogoče, pričeti z vinsko trgovijo, ker jim ravno primanjkuje posode. Cena sodov so tako narastle, da stane zdaj v sedni Hrvatski 1 liter soda K 1:50 do 2 K. Ptujski okrajni zastop pod načelstvom gosp. Orniga se je vsled tega telegrafično obrnil na e. k. štajersko namestnijo in jo prosil, da naj se pusti prosti promet za sadne množine pod 400 do 500 kg. S to odredbo bi bilo mogoče, rešiti mnogo sadja pred uničenjem in sadje tudi lažje prodajati, pri čemur bi tudi vsled večje ponudbe cena sadja gotovo padla. Kakor rečeno, je ptujski okrajni zastop to zadevo že pred daljšim časom sprožil.

Gozdni požari. Iz Doberne pri Celju se poroča: Dne 1. t. m. pogorel je gozd posestnika Dolšeka v Doberni. Požar so končali vojaki. Dne 2. t. m. se je opazilo

večji gozdni požar v smeri proti Vit anju. Saša je veliko kriva na teh požarih, pa tudi navada pastirjev, da si delajo na prostem ogenj.

Odlikovanje. Iz severnega bojišča se nam poroča: Odlikovani so bili z bronasto hrabrostno medaljo in s Karlovim četinem križcem naši vojaki: korp. Blaž Sajšek od Sv. Lovrenca, drag. Franc Šilak iz Dornove, drag. Mihael Krajnc od Sv. Vida (Dravce) pri Ptuj, Koletnik Anton iz Jurovec pri Ptuj. Čestitamo! Bog te živi, naš domači list „Štajerca“. — Tudi mi čestitamo odlikovancem in pozdravljamo prizrčno junaške branitelje domovine! Uredništvo „Štajerca“.

Iz severnega bojišča se nam piše: Dragi čitatelji „Štajerca“! Mnogo lepih pozdravov Vam pošiljamo materam, očetom, bratom in ženam, posebno pa našim ljubicam iz severnega bojišča. Vam želimo vse dobro in mišimo, da se bomo v kratkem vsi skupaj doma videli. Mi smo slovenski Štajerci, pa povsodi smo „tapfer“, kamor pridemo. Vsi nas poznajo, kako smo ponosni na naš peti dragonerski regiment. Tudi naše prijatelje pozdravimo, ki služijo pri 87. inf. regimentu, ki se tako hrabro borijo na južnem bojišču. „Slov. Gospodar“ piše, da smo „šnopsarji“. Ali hrabri so pa ti „šnopsarji“ najbolj. Živijo taki ptujski „šnopsarji“! Sam Bog jih naj živi! Sedaj Vas pozdravljamo vsi ti, ki se nahajamo tukaj na severnem bojišču: korp. Blasius Sajšek od Sv. Lovrenca na Dravskem polju pri Ptuj, drag. Franc Sillak iz Dornove pri Ptuj; drag. Mihael Krajnc od Sv. Vida (Dravce) pri Ptuj. Prihodnjič kaj več.

Iz bojišča smo sprejeli: „Jaz sem zdrav in se mi dobro godi“. — Anton Štic, k. k. F. K. R. 22, Bt. 6, 2. Z., vojna pošta št. 431.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Piše se nam: Župnik Štuhec — patrijot? G. Štuhec, ki se je proti volji tukajšnjega ljudstva vsilil za župnika in ki je radi tega pri ljudstvu silno nepriljubljen, se kaže v vojnem času čudnega patrijota. Kadar pride od kn. šk. ordinarijata v Mariboru naročilo, naj se v cerkvi pri nedeljski službi božji opravijo zahvalna pesen in zahvalne molitve za kako zmago naših hrabrih braniteljev domovine, tega ljudstvu sploh ne oznani, kakor bi bila to njegova dolžnost, in naročenih molitev ne opravi, „ker bomo pré še izgubili, kar smo privojevali“. Ravno tako napoveduje, da bo avstrijski denar izgubil veljavo, da bo nastal „krah“. Ali ni to kaznivo?

Iz bojnega polja se nam piše: Dragi nam „Štajerci“! Pošiljamo najsrčneje pozdrave našim ljubim starišem, bratom, sestram, kakor tudi vsem čitateljem „Štajerca“, slovenski fantje iz Ptuja in okolice: Vrmst. Kolarič Ignac iz Gomil, Potre Bolfank, Kuner Johan, Pukl Franc, kpl., Počkaj Josef, kan., Mikša Jakob, Hajšek, Kovačič, vsi pri metalcih min 3/7 R. — Tudi od nas prizrčne pozdrave junakom!

Iz strelskega jarka se nam piše od junakov strelskega regimenta št. 26/6 v. k.: Odlikovan je bil naš tovariš Fr. Blaznik s srebrno hrabrostno medaljo 2. razreda. Doma je iz Zidanega mosta pri Celju. Čestitamo mu vsi sobratu v strelskih jarkih. Veliko je prestal in veliko še bo; Bog ga naj živi še mnogo let! — Tovariši iz bojišča.

Zlata poroka in hvaležni sinovi. Dne 21. oktobra praznujeta zakonska Georg in Marija Planintz, posestnika v Lastniču št. 9 na Spodnjem Štajerskem redko slavnost zlate poroke. Vrla zakonska, ki sta že 50 let v skupnem delu in skupni sreči preživela, imata 4 sine in 4 hčerke. Mnogo težkega in huđega sta prestala. Kako rada bi videla na dnevu svoje zlate poroke vse svoje otroke okoli sebe! In kako veseli bi bili tudi sinovi, ko bi zamogli svojim sivolasim starišem roko stisniti! Pa žalibog to ni mogoče. Krasno se izkazuje hvaležnost tako lepo vzgojenih sinov teh starišev, da nas sredi v svetovni vojni prosijo, da se spominjamo tega dneva, ker ne morejo svojim starišem družega veselja napraviti. To je ganljivo in dokaz vzorne družine. Prav prizrčno čestitamo vrlim starišem na njih častnemu dnevu in želimo jim še mnogo let

sreče ter zdravja. Bog jih ohrani in njih sinove ter hčerke!

Iz duhovniške službe. Za provizorja v Sv. Barbari pri Mariboru bil je imenovan gosp. Štefan Belšak, doslej provizor v Orehovcu pri Mariboru; za veroučitelja na državni višji realki v Mariboru pa g. Johan Bogovič, doslej velezaslužni c. kr. vojni kurat hrabrih mariborskih prostovoljnih strelcev.

Samomor 87-letnega požigalca. Dne 26. p. m. pogorelo je hlevsko poslopje posestnice Jere Postrak v Radislavcih pri Ljutomeru. Zažgal je bil njen mož, 87-letni Tomaž Postrak, iz maščevanja. Živel je že leta sem v sovraštvu s svojo družino. Ko je zažgal, obesil se je na podstrešju gorečega poslopja. Z gorečim lesom padel je potem doli in so ga našli kot zgorelega mrliča.

* * *

Zlata poroka. V Celovcu praznoval je hišni posestnik g. Vincenc Pecharz s svojo soprogo Agnes, roj. Meschnark, zlato poroko. Čestitamo k redki slavnosti!

V vojnem vjetništvu vtonil. Iz Sv. Jakoba pri Celovcu se poroča: G. Jakob Tscharre, graščak in lastnik gostilne v Poberščah, bil je skoraj tri leta v ruskem vojnem vjetništvu; najprve se je nahajal na neki kneževi posesti Dominski, potem pri nekem ruskem malem kmetu. Dne 6. t. m. dobila je njegova mati sporočilo, da je njen sin pri kopanju utonil. Pri njemu se je glasom ruskega sporočila našlo še 50 rublov, ki se jih je baje porabilo za troške pogreba.

Smrtni padec. Iz Arnoldsteina na Koroškem se poroča: Slikarski mojster in lastnik mlina g. Johan Pippan padel je 4. t. m. od nekega drevesa in si pridobil take rane, da je kmalo nato umrl. G. Pippan stal je v 55. letu svoje starosti.

* * *

50 vagonov špeha pokvarjeno. „A Nap“ poroča: 50 vagonov špeha v različnih skladiščih Budimpešte je postalo slabih in nevržitnih. Vzrok je nemarno shranjenje. — To je pač tako gorostasno, da bi bilo treba krivce eksemplarično kaznovati!

Novi vpoklici v črnovojniško službo brez orožja. K.-B. Dunaj, 5. oktobra. Domobransko ministerstvo razglša: Sedaj se uporablja v različnih vojaških pomožnih službah še vedno številno moštvo, ki prihaja v poštev po svoji sposobnosti stopnji za službo na fronti ali vsaj pri etapnih četah. Da se to moštvo zamenja, se pritegnejo v bližnjem času v večjem obsegu črnovojniški obvezanci, ki pri prebiranju niso bili spoznani za črnovojniško službo z orožjem m s p o s o b n e. Pritegnejo se letniki 1891. do 1868. ob kolikor mogoče enaki obremenitvi vseh dežel monarhije z najdalekodosežnejšim upoštevanjem interesov oseb samih. V tem smislu se bo oziral predvsem na one, ki se prostovoljno prijavijo; nadalje na one osebe, ki ali sploh ne delujejo v kakem poklicu, ali pa izvršujejo poklice, katerih polno izvrševanje se v sedanjem času najlažje opusti. Tu sem spadajo zlasti taki poklici, ki služijo luksusu ali zabavi. V javnih službah namešče-

ni in (sebe, zaposlene v obratih, služeeh vojaškim svrham, se ne pritegneje. Istotako pa se bo tudi vsem drugim poklicem, ki so posebnega pomena v sedanjih razmerah, prizanašalo kolikor mogoče glede odtegotovanja delavnih sil. Onim, ki bodo pozvani na podlagi te akcije v črnovojniško službo brez orožja, se olajša izpolnjevanje njihove vojaške službe s tem, da se bodo, v kolikor sami ne prosijo za kako drugo mesto, vojaško uporabljali načelno v svojih bivališčih ali vsaj prav blizu istih in se jim, bo na ta način dajala prilika, kolikor bodo pripuščale njihove vojaške obveznosti, da bodo vršili tudi nadalje svoj civilni poklic. Pri tem se jim bo dovoljevalo, kjer je to združljivo z vojaškimi interesi, bivati izven vojaških ubikacij. S posebnimi odredbami je preskrbljeno, da se bodo te osebe tudi v bodoče — vsaj dokler se ne ustvari novo položaj, s splošnim prebiranjem — na istem kraju in na enak način uporabljale, kakor bodo sedaj pritegnjene po navadnem razglasu. Končno se pripominja, da se bodo pri vpoklicu posebno upoštevala ozemlja, neposredno po vojnih dogodkih prizadeta.

Amerikanska trgovina in podmorski čolni. Avgusta meseca t. l. je vrednost izvoza Združenih držav od 510,000,000 dolarjev v avgustu prejšnjega leta na 490,010,000 dolarjev padla, torej za 100 milijonov kron avstrijske veljave. Z ozirom na okoliščino, da bi se se moral izvoz Združenih držav v Evropo primerno vojnim razmeram vedno povišati, je to vsled nemških podmorskih čolnov povzročeno nazadovanje za 100 milijonov kron dvakrat pomembnejši. Nemški podmorski čolni so za naše sovražnike pač najostrejši in najnevarnejše orožje.

Sladkorni monopol na Ruskem. Poroča se, da je ruska vlada vpeljala sladkorni monopol, ki bode ležal edino v roki finančnega ministerstva, ki pa ne bode promet samo, marveč potom ruska vlada zaslužila več sto milijonov. Tako mislijo na Ruskem, čeprav se pri današnjih zmešnjavah ne more soditi, je-li bodejo tudi te misli zamogli uresničiti. Pri nas na Avstrijskem pa se pusti sladkor v roki plemenitaških spekulantov. Uvesti se hoče le monopol na saharin, ki pa ne bode ležal v roki države, ki ne bode koristil splošnosti, marveč bode služil le nekaterim bankam v obogatjenje! Res zanimivo, — v gotovih zadevah bi se morali skoraj od Rusije učiti!

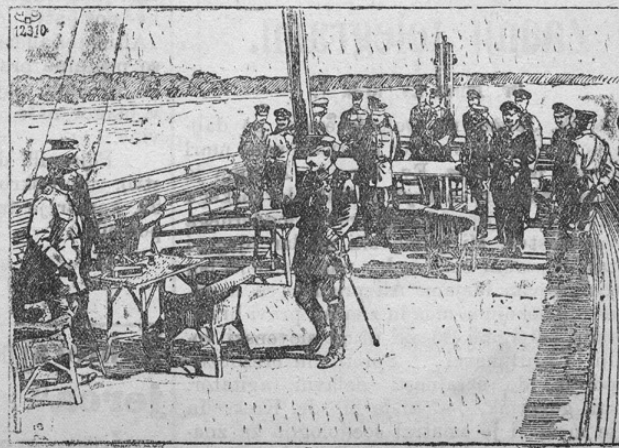
Na pomoč armadi! Vojni oskrbovalni urad razpošilja oklic, s katerim prosi perila za armade na bojiščih. Tretji oktoberski teden se posveti za nabiranje perila od hiše do hiše. Urad sprejema vse: Otroško, moško, žensko, namizno in posteljno perilo, ostanke blaga itd. Oklic pravi, da se najdejo prav v vsakem gospodarstvu, tudi v najrevnejšem, stvari, ki se jih lahko pogreša in da stopa s to prošnjo pred javnost le pod pritiskom neodvračljive potrebe. Prepričani smo, da bo naše ljudstvo storilo svojo dolžnost in darovalo armadi, ki ga brani, kar največ mogoče.

Pomanjkanje papirja v Italiji. Naredba italijanskega ministerstva določa radi pomanj-

Nemški cesar v Rumuniji.

Pred kratkim je obiskal nemški cesar Viljem svoje in avstro-ogrske zmagovite čete na Rumunskem. Naša slika kaže nemškega cesarja na krovu donavskega parnika.

Ravno v tem času je „Štajerca“ najbolj priporočljiv, ker zastopa edino pošteno avstrijsko mišljenje in se postavlja v pravični boj zoper naši domovini škodljivo stremljenje „Jugoslovanov...“

Der Kaiser in Rumänien.

kanja papirja, da smejo vsi listi v oktobru desetkrat, v novembru pa dvanajstkrat iziti samo na dveh straneh.

Osumljen vohunstva. Bivšega avstrijsko-ogrskega konzula v Nizzi, Jellinek-Mercedesa so zaprli, a ga proti kavčiji 20.000 frankov začasno izpustili. Konzul je obdolžen vohunstva.

Boj za stare obleke. Napoved, da bodo izdana nakazila za oblačila, je zvalila na Dunaju v prodajalne oblek in zlasti k stari-narjem toliko ljudi, da so se vneli najhujši prepiri. Cene so poskočile v par urah za več sto odstotkov.

Pred cesarja poklicana. Ogrski poljedelski minister Mezössy in minister notranjih del Ugron, sta poklicana pred cesarja. Prvi, da pojasni v raznih listih proti njemu izrečene obdolžitve, drugi, ker je pri svoji udeležbi na neki pojedini sam prekoračil naredbo o razsvetljavi.

Prepoved pismenih poročil v zavojih. Ponovno se opozarja, da je strogo prepovedano prilagati pismena poročila zavojem. Poštni uradi so upravičeni, da zavoje vpricho oddajalca odpro in pregledajo.

25 hiš zgorelo. V znani vasi *Wenus* v dolini Pitza je te dni pri nekemu požaru 25 hiš pogorelo.

Čehi in vojno iztrajanje. Pretekli četrtek govoril je poslanec *Knirsch* v Duxu. Povedal je, da je „izdržanje“ vojne vsled pasivne rezistence v čeških okrajih jako oškodovano. Češki agrarci ne storijo ničesar za preskrbo domovine. Vkljub vsem oblastvenim odredbam je n. p. industrijski okraj *Dux* (ki je nemški) dva krat toliko žitja oddal, kakor plodoviti kmetijski okraj *Tabor* (ki je češki!). Glasom uradnega poizvedovanja bi preskrba tri mesece dalje trajala, ako bi bili češki okrajji toliko skrbeli, kakor nemški... To seveda ni slučaj, marveč to je ednostavno posledica gonje gotovih čeških politikov, ki jim leže njih „državnopravni“ cilji bolj na srcu, nego blagor Avstrije. S takimi ljudmi pa se bode moralo vkljub vsej potrpežljivosti tudi v Avstriji konec napraviti!

Umor v Budimpešti. Blizu mesta je policija našla umorjeno 14-letno hči nekega delavca, *Julijo Hulego* in dognala takoj, da je bilo dekle najprej posiljeno, potem pa umorjeno. Morilec se je slučajno sam izdal. Na cestni železnici sta namreč dva vojaka hotela spraviti na voz veliko vrečo paprike, a ko se je izkazalo, da je bila paprika ukradena na kolodvoru, sta vojaka zbežala. — Umorjena deklica je pa bila vsa posuta s papriko in to je policijo spravilo na sled morilcu. Prijela je 21-letnega krznarskega pomočnika *Roberta Kramerja*, ki je bil že mnogokrat zaprt in je dezertir. Njegovega spremljevalca še niso našli.

Avstrijska družba za izdelovanje orožja je imela v minolem poslovnem letu 18,345.188 kron čistega dobička. Koliko je s spretnim bilanciranjem odtegnila obdačevanju, je seveda njena tajnost. Družba je darovala za vojnopreskrbne namene 3 milijone in za preskrbo lastnih uslužbencev poldrug milijon.

Umrl je v Ptujju g. Franc Brosch, gostilničar, po daljši in hudi bolezni, v šele 38. letu svoje starosti. Lahka mu zemljica!

Zadnji telegrami.

Dr. Janez Ev. Krek †.

V Št. Janžu na Dolenjskem je po daljšem bolehanju in vendar nepričakovano umrl duhovnik **Dr. Janez Ev. Krek**. Z njim je prominul najmarkantnejši politik slovenskega ljudstva in najsposobnejši vodja modernega jugoslovanstva. Mi nismo bili nikdar njegovi pristaši in vodili smo vedno najodločnejši boj proti njegovim idejam. Ali priznati se mora, da je bil pokojnik mož in značaj, pravi hrast, napram kateremu so vsi drugi slovenski voditelji le prtiljkavci... Spretni in brezobzirni politik, do skrajnosti delavni agitator, vzorni govornik, — to je bil **dr. Krek**. In bil je mož, ki je smatral socijologijo za znanost, ki je poznal ljudstvo. Prav imperator-

ska zmožnost ga je dvignila visoko nad vse druge politikujoče duhovnike; in vkljub tej imperatorski gesti bil je demokrat najčistejše barve. Borili smo se iz političnih vzrokov proti temu duševnemu orjaku, ali ob njegovi gomili povemo odkrito, da je ta mož impo-niral, da je bil — mož na svojem mestu, značaj, morda fanatik, vendar pa vedno hrastova, močna natura... „Jugoslovanstvo“ je z **dr. Krekom** izgubilo dušo in vodstvo! — Pravični Bog daj temu možu vočni mir!

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 10. oktobra. Uradno se danes razglašča:

Nikjer posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 10. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika *Rupprechta*. Na bojišču v *Flandriji* stopilo je večeraj poleg 11 angleških divizij zopet nekaj francoskih čet v boj. Ogromna vporaba moči zvezanih zapadnih svetovnih sil opešala se je v čez dan trajajočih bojih ob vztrajnosti naših hrabrih bojevnikov. Zjutraj po najmočnejšem bobenskem ognju zapričeti napadi tvorili so uvod k bitki, ki se je pod nepretrgano najljutejšem artiljerijskem učinku do globoko v noč v skoraj 20 km širokosti na odprtinskih poljih med *Birschoote* in *Ghelcueltom* odigrala. Nasprotniki so metali vedno nove sile v boj, ki so naskočile večkrat, na posameznih krajih do 6-krat, proti našim črtam. Južno od gozda *Houthoult* pridobil je sovražnik pri *Dragiaut*, *Maugelacre*, *Veldhoeke* in na kolodvoru od *Poelcapelle* okoli 1500 m zemlje, dokler ga ni zadel protisunek in mu omejil začetne uspehe. Od *Poelcapelle* pa do južno od *Ghelcuelta* imajo naše hrabre čete svojo bojno črto trdno v roki. Opetovani sovražni napadi proti tej 11 km široki fronti so se vsi pod najtežjimi izgubami razbili.

Prvi generalkvartirnojmster **Ludendorff**.

Splošno nabiranje perila.

Za oskrbo naših na bojnem polju se nahajajočih hrabrih boriteljev s potrebnim perilom, naj daruje vsako gospodinjstvo in vsak posameznik vse pogrešljivo in nepotrebno na posteljnem, namiznem perilu itd. vsake vrste, naj si bo novo ali rabljeno, oprano ali neoprano, belo ali barvano, celo ali strgano; tudi konci in oodpadki, plateno ali bombaževinasto blago in kosi so dobrodošli. Istotako tudi tkanine vsake vrste, kot blago, obleka, vezene in pletenine, vsakovrstne preje in odpadki.

Uvažuje se tudi najmanjši dar. Prišli bodo po te darove učenci

dne 16., 17. in 20. oktobra t. l.

Po tem roku sprejema zadevne darove: *Sammelstelle des Kriegsfürsorgeamtes*, Wien, IX., *Währingerstraße 52* (telefon 12367). Pošte pošiljate do 20 kilogramov z označbo „*Altmaterialienspende*“ (darilo starega blaga) so poštnine proste.

Vsakdo naj podpira to zbirko po močeh v blagor naše zmagovite armade in domovine.

Pojasnila daje c. in kr. vojno ministerstvo, vojnookrbrni urad, Dunaj, IX., *Berggasse 22*, kamor je tudi nasloviti vsa vprašanja in poročila.

Dunaj, v septembru 1917.

Löbl, fml. m. p.

Zahtevajte povsod „Štajerca“ in agitirajte za njega napredno stranko!

Zvezde v oktobru 1917.

Zvezda, ki jo vidimo skozi celo leto skoro na istem mestu, je *Severnica (Polaris)*. Pa še ta zvezda napravi vsak dan krog, katerega radius meri 1 stop. in 8 min. Središče tega kroga je severni tečaj na nebu, točka, ki je za naše oči nepremakljiva. Ta točka leži od *Severnice* za dva solčna ali mesečna premera od nje oddaljena, proti srednji zvezi v ojesu *Velikega voza*.

Čim dalj je kaka zvezda od severnega tečaja, tem daljšo navidezno pot napravi vsak dan, ker mora vsak dan okoli njega narediti cel krog. Tudi sonce in mesec sta podvržena tej postavi. Ker se pa oba premikata tudi v drugo, nasprotno smer, namreč proti vzhodu, dovrši mesec ta krog skoro za eno uro pozneje, kakor zvezde stalnice, sonce pa za 4 minute. To je vzrok, da nam kaže nebo ob isti uri n. pr. zvečer v raznih letnih časih vselej drugačno lice. Tiste stalne zvezde, ki jih gledamo v začetku oktobra zunaj, vidimo na istih mestih meseca marca zvečer.

Je pa posebna vrsta zvezd, ki se ne vidijo ob istem letnem času vedno na istem mestu, ampak hodijo svoja pota, kakor bi blodile med stalnicami. Z enega ozvezdja se premikajo v drugega, gredo nekaj časa proti vzhodu, potem se obrnejo nazaj proti zahodu in potem zopet proti vzhodu. Zato so jim rekli stari Grki *plančetai*, to je blodeče zvezde, mi jim pa pravimo *premičnice*. V naslednjem hočemo povedati, kje lahko najdeš nekatere večje *premičnice* ta mesec.

Kmalu po solčnem zahodu se prikaže v večerni zarji na zahodnem nebu prva zvezda. To je *Večernica (Venus)*. Ves mesec zahaja okoli 7. ure zvečer. Ker pa sonce zahaja vsak dan malo prej kakor prejšnji dan, se bo videla vsak dan dalje na nebu. Na svojem potu okoli sonca se vedno bolj bliža zemlji, v njeno največjo bližino pa pride šele 10. februarja prihodnjega leta, ko se bo nahajala med zemljo in soncem. V daljnogledu se vidi sedaj približno taka, kakor mesec v prvem kraju. Ker se bliža zemlji, se vidi vedno večja; raste tudi njena svetloba. Sedaj je v ozvezdju *Tehtnice* in se *premiče* proti *Škorpionju*.

Okoli 8. ure zvečer vzhaja *Jupiter*. Na koncu mesca bo vzhajal že pred pol 6. uro zvečer. Lahko ga je najti, ker je najsvetlejša zvezda. *Venera* je sicer še svetlejša, pa zaide že zgodaj zvečer. Nahaja se v *Biku* blizu glave (*Hyades*) in je retrograden, to je pomiče se nazaj proti zahodu. To retrogradno premikanje ko trajalo do konca januarja in *Jupiter* bo prišel do takrat med *Hijade* in *Gostosevce*. Ker je v bližini več svetlih zvezd, se da ta njegova pot lahko opazovati. Na koncu januarja se bo obrnil nazaj, pa ne po isti poti, ampak malo višje. Tako riše *Jupiter* — pa tudi drugi planeti — s svojo potjo nekatere zanjke, ki jih zvedogledni starih časov niso mogli raztolmačiti.

Na jutranjem nebu smo videli v začetku tega meseca lepo konstelacijo; planeta *Mars* in *Saturn* sta se približala drug drugemu tako, da je znašala razdalja med njima samo 40 minut. Sedaj sta že precej narazen pa vendar nista na nebu dve zvezdi 1. reda tako blizu skupaj. Potem ju tudi vsakdo prav lahko najde. *Mars* ima rdečo luč, *Saturn* pa belo. Na koncu meseca bosta že daleč vsaksebi. Oba se premikata proti vzhodu, *Mars* hitro, *Saturn* počasi in zato ta za onim zaostaja. Nahajata se v *Raku*, pa *Mars* preide kmalu v *Leva* in bo koncu meseca že prav blizu *Regula*, največje zvezde tega ozvezdja. *Mars* vzhaja v začetku meseca ob 1. na koncu mnseca ob pol ene ponoči, *Saturn* pa že pred njim.

Tudi *Merkur*, *Benjamin* med svojimi brati planeti bi se imel sedaj videti, ker vzhaja sedaj — v začetku meseca — poldrugo uro pred solčnim vzhodom na vzhodni strani neba preveč megleno, boš lahko našel tam to lepo rumeno zvezdo. *Merkur* nam samo nekaterekrat na leto pokaže svojo svetlobo, pa še to le za malo dni.

V temni noči bi se dal s prostim očesom najti tudi planet *Uran*, ki se nahaja sedaj v ozvezdju *Kozla* in je po velikosti 6. reda. Planet *Neptun* in cela vrsta malih planetov pa se pokažejo se pokažejo samo v velikih daljnogledih.

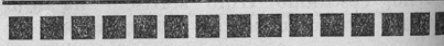
V letošnjih jenskih in zimskih nočeh bo, kakor smo rekli, najsvetlejša zvezda *Jupiter*, ki je pravi kralj med zvezdami. Za njim pa je največji zvezda *Sirij*, ki čudovito miglja, kakor bi bil sestavljen iz samih briljantov. Vsak otrok ga lahko spozna po njegovi velikosti in lepi beli svetlobi.

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma *Maks Böhnell*, Dunaj IV., *Margaretenstraße 27/51*, prinaša novo električno *Dynamo* žepno svetilko in trgovino, ki zamore spreminiti vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s priiskom *dynamo* in delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Goril kolikor časa se hoče brez opešanja. Cena znaša *K24*—. Katalog proti v pošiljanju 1 K.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred *K 2-70*.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred — K 245. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: **Jan Grolich**, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Loterijske številke.

Gradec, 10. oktobra 1917: 55, 81, 44, 4, 67.
Trst, 3. oktobra 1917: 10, 71, 64, 33, 17.

Viničar

s 4 do 5 delavskimi močmi se sprejme za vinograd v srednjih Halozah. Vpraša se pri **W. Blanke v Ptuj**. 487

Porcelan-broša

4-glasta, se je v soboto dne 29. septembra t. l. na cesti v Mošgance do kolo-dvora izgubila. Naj-ditelj se prosi, da jo naj proti plačilu v upravi tega lista odda.

Kohnstein-ovo nadomestilo čaja z rum-skim ali citrónskim okusom. Zadostuje 1 kg moje esence za 400 čaš izbornega čajnega nadomestila. Cena 1 kg K 28.—. Razpošiljatev z nadomestilom po povzetju od 1 kg naprej. **Fabrika St. H. Kohnstein, Königsfeld pri Brnu.** 462

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije šep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šole za šotore, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsako-garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4—, 2 kosa K 7.50, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—, 2 kosa K 18—. Se razpošilja poština ekstra, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poština ekstra, na bojišče le proti naprej-plačilu po **Josef Pelz, Troppau 122, Olmützerstrasse 10.** Iščo se naprej-prodajalce. 376

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-50, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapid“, ti-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5.70. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poština 80 vin. **Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.** 38

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopiše. **Prva fabrika ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant Bräx 1502 (Češko).** Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantelji, anker-remont. ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont. ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izme-njava dovoljena ali denar nazaj. 386

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh. Sprejemajo se: v Ptuj pri upravi lista; v Celju pri gosp. Fritz Rasch; v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajercu“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Najboljši uspeh!

Najnižje cene!

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabst. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 4.50 in pri povzetju K 4.80. Na bojišče le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113.**

Pes

žemljasto-barvni, 5 mesecev star, bil je dne 21. septembra ukraden. Ker je bil storilec izpoznan, se želi povrnitev psa, ker bi se drugače napravilo kazensko naznanilo. Last-nica **Mizzi Zoppak, Weitschach Nr. 3.** 488

VILA

na deželi z vrtom ali večjim zemljiščem se želi kupiti, eventualno tudi večja firma, ki je primerna za penzijo. Ponudbe z navedbo naj-skrrajnejše cene in bremen na **Verwaltung des „Realitäten-Markt“**, behördl. bef. Realitäten-verkehr **Graz, Hamerlinggasse 6.** 483

Gostilna

na deželi, tudi taka, kjer je mesarija poleg, se želi kupiti. Dopise z označbo cene in bremen na **Verwaltung des Realitäten-Markt**, behördl. bef. Realitätenverkehr **Graz, Hamerlinggasse 6.** 484

Trgovina z mešanim blagom

s hišo na deželi se želi kupiti. Dopise z označ-bo prodajalne cene in dolgov na **Verwaltung des Realitäten-Markt**, behördl. bef. Realitäten-verkehr, **Graz, Hamerlinggasse 6.** 485

KMETIJSTVO

z dobro ohranjenimi poslopji se želi kupiti. Pismene ponudbe, v katerih naj bode označena velikost posestva, prodajalna cena in bremena, naj se pošiljajo na **Verwaltung des Realitätenmarkt**, behördl. bef. Realitätenver-kehr **Graz, Hamerlinggasse 6.** 486

Dva učenca

se sprejmeta v trgovini za železnino **V. Le-poscha v Ptuj**. 476

Viničar

kakor tudi en „ofer“ (Inwohner) z pridnimi delavskimi močmi pod dobrimi po-goji se takoj sprejmeta pri **Otto Schwarznig v Majšpergu**, pošta Ptujška gora pri Ptuj. 479

2 zanesljiva hlapca

h konjem, katera sta v oskrbi konj popolnoma večša, s tedenskim zaslužkom od K 50— do K 60—; za stanovanje je oskrbljeno. Hrana v tovarniški kantini stane dnevno okrog K 3.—. Samski imajo prednost. Vstop takoj; vozni troški se povrnejo. 473 **Firma Felten & Guillaume, Diemlach, pošta Bruck a. d. Mur.** 473

Zagotovljen uspeh

Tisočero zahvalnih pism v prij. vpogled na razpolago. **Polna krasna prsa** dobite pri rabi. 468 **med. dr. A. Rix kreme za prsa.**

Dekla

starejša ima prednost, katera ima veselje do poljedelstva in s krmljenjem svinj, se proti dobrim plačilom takoj sprejme pri **Otto Schwar-schnig v Majšpergu**, pošta Ptujška gora pri Ptuj. 480

Srbenje

kraste, lišaj, grindavost in slične kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 3.50, velika posoda K 6.—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljati svote ali povzetju na naslov: **Apotheker M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII/20., Rózsá utca 21.** 472

Mašina za štrikanje in godbeni aparat

za vmetavanje denarja in s 25 platami se zavoljo preselitve prav poceni proda pri **Mariji Damiš, Tiergarten 41, pošta Artič pri Brežicah.** 478

Tropine

letošnjega prešanja jabolčni mošt garantirane kakovosti, se kupuje oboje po vagonih. Pismene ponudbe in dobavne pogoje na **L. Böck, Gradec, II., Brandhofgasse 11. I.**

Pridni delavni viničarji

4 delavske moči, se sprejmejo. Predstaviti se je od četrta dne 11. oktobra med 8.—10. uro zdrtaj pri **Bankdirektor Gruber, Marburg, Parkstrasse 18., I. St.** 481

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode žganje le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na **Bregu pri Ptuj** tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta. **Maks Straschill** žgalnica, fabrika žganja in likerja na **Bregu pri Ptuj**. 349

Nerazrušljivo vztrajati

je naš princip, ako smo go-tovi resničnosti in pravilno-sti našega stališča. Rabimo vedno **Lysoform**, ker imamo gotovost, da nas ved-no pred vsako infekcijo va-ruje.

Gar. neskočljiva za vsako staro v bitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 4.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9.—. **Kosmetisches Dr. A. Rix Präparat Dunaj IX., Lackiererg. 61X.** Razpošiljatev strogo diskretna. Zalogo v Mariboru: lekarna pri „angelju varuha“, lekarna „Majša pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlati jeleku“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Dobri aparati za briti in lase striči

I-a britev iz srebrnega jekla K 8-50,
4-—, 6-—, zaniklana K 3-—, 5-—,
znanka „Perfekt“ s 6 klinami K 16-—,
20-—, rezervne klinje 1 tucat K 6-—,
I-a stroji za lase striči K 11-—, 12-—,
Izmenjava dovoljena ali denar
nazaj.
Razpošiljatev po povzetju ali napre-
plačilo po c. in kr. dvornem life-
eksportna in razpošiljalna hiša
Hanns Konrad, Brück št. 1741 (Češko). 51

Hiša

z jako lepim in velikim vrtom pri
Sv. Roku na Bregu pri Ptuj, u.
primerna za penzionista ali vrtnar-
ja, se takoj zaradi preselitve pod
ugodnimi pogoji proda. Vprašanja
na gosp. 461

Johana Saischeg,

c. k. okrajna sodnija v Ptuj.

**Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci
hitro in diskretno prodati, naj se obrne na
Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gise-
lastrasse 5, telefon interurban 8275, 159
in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije
brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.**

428

Žepna ura

jeklo ali zaniklana
I. vrsta K 14
II. vrsta K 20
Srebro imit. K 30
Z dvojnimi manteljem K 40
Z varstveno šipo K 2-—, z ra-
dijem K 10-— več.
Prezisijske ure
K 50-—, 60-— in 80-—.

Ura na napestnik

z varstveno šipo
Veliki format K 20
II. vrsta K 24
Mali format K 30
II. vrsta K 40
Z varstveno šipo K 2-—, z ra-
dijem K 10-— več.
Prezisijska ura na napestnik
K 50-—, 60-— in 80-—.

Razpošiljatev od Dunaja po pošiljavi svote z K 150 za poštno
ludi na bojišče.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljavi K 1-—.

Dynamo žepna svetilka K 24-— in K 30-—.

Majer

in

en viničar

se pod jako ugodnimi pogoji sprejmeta.
Lepo plačilo in mnogo zemlje. Richard Ogriseg,
Sturmberg, pri Mariboru, pošta Pesnica. 434

Najlepši kinč

ženske so krasna
velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo po-
polne, naj pišejo zaupljivo na Ida Krause,
ki podeli popolnoma brezplačno na pod-
lagi svoje priznane metode disk. nasvet
za dosego idealnih polnih oblik. Ida
Krause, Preßburg (Ogrsko), Schanz-
straße 2, Abt. 109. 275

Pozor!

Friderik Milošič

mizarstvo v Ptuj

***** poleg nemškega pokopališča *****

ima vedno

423

mrtvaške krsti (truge)

v vseh velikostih v zalogi. Istotako pohoštvo
vseh vrst. Tudi izdeluje vsako delo mizarске
stroke po naročilu točno in dobro.

Mizarска delavnica je kakor preje odprta!
Najnižje cene! Poštena postrežba!

V obliki polna

prsa se doseže z po zanesljivosti učinka mno-
gokrat preizkušenim aparatom

HYPERIN

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba
znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepo-
trebna. Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje
priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice
opetovano zavzele. Polno jamstvo, postavno varovan. Preseneči na
najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne do-
pade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 7-90. Po
pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po
higij. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Najbolj prijetni

spomin

na pokojnike

se doseže

s povečanjem njih slike!

Povečanja in umetniška izpeljava fotografij
v vsaki velikosti

po zmernih cenah

z jamstvom za naravno sličnost preskrbi
zavod za risanje in umetnost

Ferd. Ludw. Chamrada

Dunaj XV.,

Wurmsergasse 43, Abt. 7. 297

Ceniki na zahtevo.

Zastopniki se povsod sprejemajo.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnih od 12.

ure do 3 ure popoldne (slabim je od

12 do 1 ure zaprt), ob nedeljah in

praznikih od 11. do 12 ure popoldne

1 kopel z vročim xrakom, sere ali

„Krausebad“ v trgu. K — 70

Novi kažipot

za

bolnike!

Spisal sem spis, da
v njem milijonom tr-
pečih edino mogočo pot
k ozdravljenju poka-
žem. Ta kažipot ne
stane niti vinarja in
se vsakomur, ki se čuti
bolanega, slabotnega, obupanega,
zastonj dopošlje. Moj spis je rezultat
50-letnega mišljenja in študija, vse-
buje svoto bogate, praktične izkušnje
in mnogo dokazov odličnih znanstve-
nih mož.

Kdor se hoče rešiti,

naj se podvrže mojemu nauku, ki je
že mnogim tisočem pomagal. Naj je
bolezen nastala vsled skrbi, žalosti,
prevelikega napora, naj je bila pov-
zročena vsled

lahkomiselnosti in nezmernosti,

vsem žalostnim, za delo in na volji
slabotnim ljudem pokažem znanst-
veno in naravno pot k ozdravljenju
od živčnih bolezni, pomanjkanja spa-
nja, neveselja do dela, duševne in
telesne slabosti, trganja v udi, gla-
vobola, motenja v želodcu in prebavi
ter mnogo drugih bolezni.

Pišite še danes karto in zahte-
vajte zastonj in franko

moj kažipot!

Naslovite karto na adresu:

E. Pasternack, Berlin, N.-O., Michaelkirchplatz 13,
Abt. 473. 466

Sadje

in

gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill
Breg pri Ptuj. 349

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Stole (Zimmersessel)

po 8-—, 16-— kron se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptuj.